

ΓεΣΥ – Γενικό Σύστημα Υγείας Κύπρος και Ευρώπη

Στην Κυπριακή Δημοκρατία σε αντίθεση με όλες τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχει μέχρι σήμερα Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓεΣΥ), η εφαρμογή του οποίου πρώτα και πάνω απ' όλα κρίνεται απαραίτητη σε ό,τι αφορά στην ανάδειξη της κοινωνικής πολιτικής και του επιπέδου κοινωνικού πολιτισμού ενός κράτους. Στα σύγχρονα κράτη, πολλά εξ αυτών στην Ευρώπη, όπου ανήκει η Κύπρος, ο στόχος είναι η ύπαρξη ενός αξιοπρεπούς και καλά μελετημένου συστήματος υγείας, το οποίο να παρέχεται σε αξιοπρεπείς ασθενείς και να λειτουργεί από αξιοπρεπείς επαγγελματίες, σύμφωνα με τους γενικά αποδεκτούς και ισχύοντες κανόνες της ιατρικής επιστήμης, με άξονα τον σεβασμό στην ανθρώπινη ζωή, χωρίς διακρίσεις.

Γιατί επείγει η άμεση προώθηση και υλοποίησή του στην Κύπρο;

Σήμερα, οι συνολικές δαπάνες (7,4%), οι δημόσιες δαπάνες (3,4%) και οι δαπάνες για πρόληψη 0,11% (ως ποσοστό του ΑΕΠ ως το 2013) βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα συγκριτικά με τους αντίστοιχους μέσους όρους των 28 κρατών μελών της Ε.Ε. – 10,1%, 78% και 0,2%

Μέσα από την πολυετή απουσία μιας σωστής και συντονισμένης προσπάθειας και ενός καλά σχεδιασμένου σχεδίου με όραμα, στρατηγική και μακροχρόνιους στόχους, το υφιστάμενο «σύστημα» ή καλύτερα οι υφιστάμενες υπηρεσίες υγείας, που μόνο μπιαλωματικές κατά καιρούς ενέργειες δέχονταν για δεκαετίες, οδηγήθηκαν σταδιακά αλλά και σταθερά στην κατάρρευση με την οικονομική κρίση που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια (2011-2015) να έχουν δώσει και το τελευταίο «γαστροκικ». Ως αποτέλεσμα, 46% των δικαιούχων δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και 53% των μη δικαιούχων, σήμερα αναζητούν περίθαλψη και υπηρεσίες από τον ιδιωτικό τομέα, ποσοστά πολύ μεγαλύτερα των αντίστοιχων μέσων όρων της Ε.Ε. (23% και 14%).

Ποια είναι η σημερινή μορφή του «συστήματος» υγείας;

Σήμερα έχουμε ένα «σύστημα» υγείας το οποίο κληρονομήσαμε το 1960 από τους Αγγλους αποικιοκράτες και που έκτοτε δεν κατορθώσαμε, ως πολιτεία, κράτος και κοινωνία να το μεταρρυθμίσουμε ριζικά ή έστω να το μετεξελιζόμαστε σε ένα σύγχρονο, ευέλικτο, ποιοτικό σύστημα, το οποίο να παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης όλων των πολιτών στις υπηρεσίες του. Οι μπιαλωματικές/«πυροσβεστικές» και πρόχειρες παρεμβάσεις που δεχόταν το σύστημα κατά καιρούς μόνο στη διαίωσή του συνέβαλαν, ώσπου τελικά η οικονομική καταστροφή των τελευταίων χρόνων ανέδειξε τις πολλές και σημαντικές του αδυναμίες σε όλη τους τη μεγαλοπρέπεια.

Το σημερινό σύστημα υγείας παρουσιάζει δυσκολίες πρόσβασης στη διάγνωση και στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και υποστηρίζει ανισοσκελεις, ανεπάρκεια και αναποτελεσματικότητα. Το σύστημα σήμερα δεν διαλαμβάνει την υγειονομική κάλυψη ολόκληρου του λαού και δεν διασφαλίζει την καθολική πρόσβαση του πληθυσμού σε ασφαλείς, και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας όπως αναμένεται από ένα σύγχρονο κράτος της Ευρώπης.

Το παρόν σύστημα υγείας είναι άκρως δυσλειτουργικό και καταπατά παράφορα τα δικαιώματα των πολιτών στον τομέα της υγείας ασθενών και γενικά τα ανθρώπινα δικαιώματα (με βάση όλες τις διεθνείς σχετικές συμβάσεις, διακηρύξεις και χάρτες, τόσο των Ηνωμένων Εθνών όσο

και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) και της Ευρώπης).

Η απουσία σωστής, αξιοκρατικής αξιολόγησης των ιατρών και των άλλων επαγγελματιών υγείας, και γενικά του προσωπικού των νοσηλευτηρίων, η απουσία μηχανισμού εποπτείας και λογοδότησης, εργαλείων μέτρησης παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας, μηχανισμών απόδοσης ευθυνών, και αξιοπρεπούς περιβάλλοντος εργασίας, που να προωθεί και να επιτρέπει τη συνεχή εκπαίδευση και ενημέρωση, των επαγγελματιών υγείας, είναι μόνο μερικές από τις σημαντικές αδυναμίες/ελλείψεις που παρατηρούνται διαχρονικά στα κρατικά μας νοσηλευτήρια.

Για όλα αυτά θα μπορούσε να γραφτεί ολόκληρος τόμος που κανείς όμως δεν θα ήθελε να αγοράσει, ούτε καν να διαβάσει γιατί το περιεχόμενό του δεν περιποιεί τιμή, αλλά προσβολή για όλους μας ανεξαιρέτως. Τόσο γι' αυτούς που είχαν τη δύναμη και την εξουσία να προχωρήσουν σε πράξεις, όσο και για όλους εμάς, τους πολίτες και ασθενείς, που δεν φωνάξαμε και δεν διαμαρτυρηθήκαμε δυναμικά για αλλαγές και βελτιώσεις στον τομέα της υγείας, του υπέρτατου αγαθού!

Επιβάλλεται να υπάρξει ένα σύστημα, το οποίο να εμπιστεύονται οι πολίτες και οι ασθενείς, να έχουν τον πρώτο λόγο - να εξυπηρετούνται χωρίς εκπτώσεις στην ποιότητα των υπηρεσιών που λαμβάνουν και χωρίς να παρακαλούν και να αποζητούν «χάρεφ» από κόμματα και αξιωματούχους. Χρειαζόμαστε, χωρίς άλλη καθυστέρηση, ένα σύστημα που να ανταμείβει μόνο τους άξιους και να προσελκύει τους πραγματικούς επιστήμονες – αυτούς που τηρούν ευλαβικά τον όρκο του Ιπποκράτη, αυτούς που πίστεψαν και πιστεύουν ότι η Ιατρική είναι λειτουργήμα και όχι επάγγελμα.

Γιατί πρέπει να υπάρχει Σύστημα Υγείας σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα;

Μέσα από ένα σύστημα υγείας συντονίζονται όλες οι υπηρεσίες υγείας και φροντίδας μιας χώρας, με τρόπο που να προωθείται η συγκράτηση των δαπανών, να προάγεται η κοινωνική αλληλεγγύη και η ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών σε ποιοτική ιατροφαρμακευτική και άλλη φροντίδα την οποία έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν αυτοί, χωρίς διακρίσεις ή περιορισμούς, και ανεξαρτήτως της οικονομικής τους δυνατότητας. Ενα ανθρωποκεντρικό σύστημα διασφαλίζει την αποτελεσματικότερη εκμετάλλευση των διαθέσιμων πόρων (ιδιωτικού και δημοσίου τομέα) τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε υποδομές. Όλα τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι σήμερα (χωρίς το ΓεΣΥ) ο προϋπολογισμός του κάθε νοικοκυριού στην Κύπρο επιβαρύνεται με περίπου 5% έως 7% για δαπάνες υγείας και μάλιστα αυτό συμβαίνει με απρόβλεπτο τρόπο και σε απρόβλεπτη έκταση. Η προώθηση λοιπόν ενός εθνικού συστήματος υγείας και η υιοθέτηση της νομοθετικής ρύθμισής του μέσω ενός ειδικού νομοσχεδίου είναι απαραίτητη για την προώθηση και την εφαρμογή του.

Πώς εργάστηκε η Κύπρος και ποια βήματα έχουν γίνει, με τελικό στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος υγείας – ενός Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ);

Η Κυπριακή Δημοκρατία αφουγκραζόμενη τις ανάγκες

Ενημερωτικό Εγχειρίδιο Γενικό Σχέδιο Υγείας (ΓεΣΥ)

Γενικές Πληροφορίες

Παγκύπρια Συμμαχία Σπάνιων
Παθήσεων (ΠαΣΣΠ)

Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων
Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ)

